

Asia: VN/14995/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 4 §:n ja liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Olutliitto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi hallituksen luonnoksesta esitykseksi eduskunnalle alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 4 §:n ja liitteen muuttamisesta. Diaarinumero VN/14995/2025.

Hallituksen lakiluonnoksessa ehdotetaan viinien ja muiden käymisteitse valmistettujen alkoholijuomien veronkorotusta keskimäärin noin 9 prosentilla sekä kaikkien alkoholijuomaryhmien alkoholiveron sitomista pysyvästi yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin toteutuneisiin muutoksiin vuoden 2026 alusta. Korotus kohdistuisi juomiin, joiden alkoholipitoisuus on yli 2,8 %.

Olutliitto ei näe, että luonnoksen mukaiselle alkoholiveron korottamiselle on edellytyksiä. Kun katsotaan alkoholiveron nostoja, niillä on yleensä ollut lisäävä vaikutus alkoholijuomien yksityistuontiin ja ulkomaisista verkkokaupoista tilaamiseen. Suomen mietojen juomien alkoholiverotus on jo nyt Euroopan korkeimpia. Naapurimaissa, kuten Virossa, Latviassa ja Saksassa, verotus on paljon alemmalla tasolla, jolloin mietojen alkoholijuomien hinnan veronkorotuksen takia yhä noustessa, alkoholijuomia varmasti haetaan yhä enemmän alemman alkoholiveron maista. Kotimaisten mietojen tuotteiden alkoholiveron nostaminen voi vaikuttaa myös siihen, että ostetaan ulkomaisista verkkokaupoista, joissa ei välttämättä huolehdita valmisteverojen maksusta. Joka tapauksessa tällöin verokertymä ei tule Suomeen.

Nyt suunniteltu veronkorotus kohdistuu nimenomaan mietoihin juomiin, joka ei ohjaa kuluttajaa kuluttamaan mietoja alkoholijuomia. Olutliitto näkee, että alkoholijuomien verotuksessa tulisi tukea ohjausta kohti mietoja alkoholijuomia, varsinkin olutta. Alkoholiveron korotus ei tuo kansanterveydellisiä hyötyjä Olutliiton mielestä, koska saman vahvuisia juomia on helppo hankkia yksityistuonnilla ja ulkomaisista verkkokaupoista tilaamalla.

Olutliitto ei kannata alkoholiveron sitomista kuluttajaindeksiin. Tämä käytännössä tarkoittaisi, että alkoholivero nousisi automaattisesti joka vuosi riippumatta kysynnän kehityksestä tai juomien kulutuksesta. Nyt alkoholijuomien kulutuksen ollessa laskusuunnassa jo vuodesta 2007, Olutliitto ei näe tarvetta automaattiselle veronkorotukselle. Luonnoksessa olevan indeksikorotuksen myötä alkoholijuomien valmistajat, maahantuoja ja myyntikanavat joutuisivat reagoimaan jatkuviin hinnanmuutoksiin, joka kasvattaisi niiden hallinnollista työtä sekä kommunikaation sekavuutta kuluttajiin että valmistajilta ja maahantuojilta myyntikanaviin päin. Muutos tuottaisi myös käytännön jätettä mm. erilaisten hinnastojen ja muiden myynninedistämismateriaalien jatkuvan uusimisen kautta. Tässä pientuottajat joutuisivat myös kärsimään suhteessa enemmän sekä resurssien että työn osalta, joka heikentää pientuottajien juomien kilpailukykyä. Kuluttajalle automaattinen veronnosto voisi olla myös sekavaa - koska tuotteita voisi olla eri verokannalla ja siksi eri hintaisena joka samassa myyntipaikassa.

Olutliitto näkee että indeksisidonta on kokonaisuudessaan ongelmallista ja voi osaltaan ajaa kuluttajia ostamaan entistä enemmän mietoja alkoholijuomia ulkomailta, jolloin verokertymä Suomessa pieneneisi. Päinvastoin, mietojen alkoholijuomien, varsinkin oluen veroa voisi laskea, jolloin hintamme olisivat kilpailukykyisempiä esim. muiden EU-maiden kanssa, jolloin myyntiä voisi tapahtua enemmän kotimaassa ja verokertymä kasvaisi, kun ulkomaanostot korvaantuisivat kotimaisilla tuotteilla, joka lisää myös työllisyyttä.

Olutliitto lausuu samalla, että suomalaisten anniskeluravintoloiden anniskelun osuus on alentunut 25 vuodessa 20 prosentin tasolta 10 prosentin tasolle ja se uhkaa jo monipuolisia olutvalikoimia ravintolassa. Ravintolassa anniskeltavan oluen arvonlisävero tulisi alentaa 14 prosenttiin, samalle tasolle ruoan kanssa ja samalla voisi miettiä vaikka ravintolaspesifien pakkausten, kuten hanapakkausten veron alentamista edelleen, koska näin kannustetaan nauttimaan olutta valvotuissa, sosiaalisissa tilanteissa, kuten ravintoloissa ja saadaa oluen hinta kilpailukykyisemmäksi ravintoloissa verrattuna kotikulutukseen. Oluen kuluttajat ja olutseurat kokoontuvat ravintoloissa ja nauttivat olutta yhdessä vastuullisissa puitteissa, tätä tulisi tukea, ei rajoittaa hinnan kautta. Mm. ALV:n laskun kautta saataisiin ohjattua oluen kulutusta kohti pubi- ja ravintolaympäristöä.

Olutliitto ei siis kannata mietojen, käymisteitse valmistettujen juomien (max. 9%) veronkorotusta, eikä alkoholiveron sitomista kuluttajahintaindeksiin.

Anikó Lehtinen

Puheenjohtaja, Olutliitto

Lehtinen Anikó
Olutliitto ry - Anikó Lehtinen, puheenjohtaja